

שיעור יומי ליום ראשון כ"ח תשרי ושנים מקרא ואחד תרגום – ו – פרשת נח

כמו מן הארץ, ודומה לו: (שמות ט) "כצאתי את העיר", (מלכים א טו) מן העיר, "חלה את רגליו", מן רגליו. דבר אחר: "את הארץ", עם הארץ, שאף ג' טפחים של עמק המחרשה נמוחו ונטשטשו.

(יד) עשה לך תבת עציגפר קנים תעשה את התבה וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר:

כ"י עשה לך תבת. הרבה רוח והצלה לפניו. ולמה הטריחו בכנין זה? כדי שיראהו אנשי דור המבול עוסק בה ק"כ שנה ושואלין אותו: 'מה זאת לך?' והוא אומר להם: 'עמיד הקדוש ברוח הוא להביא מבול לעולם, אולי ישובו. עציגפר כף שמו, ולמה ממין זה? על שם גפרית, שנגזר עליהם להמחות בו. קנים. מדורים מדורים, לכל בהמה וחייה. בכפר. זפת בלשון ארמי, ומצינו בגמרא 'כפרא'. בתבתו של משה, על-ידי שהיו המים תשים, דיה בחמר מכפנים וזפת מבחוץ, ועוד כדי שלא יריח אותו צדיק ריח רע של זפת, אבל כאן מפני חזק המים, וזפתה מבית ומחוץ.

~ נקודות משיחות קודש ~ (יעוין בלקוטי שיחות כרך טו, עמוד 34 ואילך – מתוך 'לקראת שבת')

משך זמן עשיית התבה

עשה לך תבת עציגפר וגו' (י, יד)

מאה ועשרים שנה היה משתדל בה (לקח טוב פרשתנו בתחלתו) צריך להבין: מדוע התעכב בעשייתה משך זמן רב כל-כך, ולא נדרז בקיום הצווי "עשה לך תבת עצי גפר" ובפרט שבזה תלויה הצלתו וקיום העולם כולו? ויש לומר בפשטות:

צווי הקב"ה היה "עשה לך תבת גו'", והינו שנח בעצמו יבנה את התבה. ואם היה צריך לעשות הכל לבד, מובן היטב טעם אריכות הזמן. ואדרבה, מפלא הדבר שהספיק לבנות תבת שלש מאות אמה ארך וכו' הכל בעצמו תוך מאה ועשרים שנה לבד, ולא קשה מיד.

(טו) וזה אשר תעשה אתה שלש מאות אמה ארך התבה חמשים אמה רחבה ושלשים אמה קומתה:

טו ודין דתעבד תה תלת מאה אמינ ארפא דתבותא חמשין אמינ פתיה ותלתין אמינ רומה:

(טז) צהר תעשה לתבה ואל-אמה תכלנה מלמעלה ופתח התבה בצדה תשים תחתים שנים ושלשים תעשה:

טז גהור תעביד לתבותא ולאמתא תשכללנה מלעלא ותרעא דתבותא כסטרס תשוי מדורין ארעין תנגנין ותליתאין תעבדנה:

כ"י צהר. יש אומרים: חלון, ויש אומרים: אבן טובה המאירה להם (בראשית רבה שם). ואל-אמה תכלנה מלמעלה. כסויה משפע ועולה עד שהוא קצר מלמעלה ועומד על אמה, כדי שיזוכו המים למטה מכאן ומכאן (בספרים אחרים אינו). בצדה תשים. שלא פלו הגשמים בה. תחתים שנים ושלשים. ג' עליות זו על זו, עליונים לאדם, אמצעים למדור, תחתיים לזבל (שם).

(יז) ואני הנני מביא את-המבול מים על-הארץ לשחת כל-בשר אשר-בו ריח חיים מתחת השמים כל אשר-בארץ יגוע:

יז ונאנא הא אנא מיתי ית טופנא מיא על ארעא לחבלא כל בסרא די בה רוחא דחיי מתחות שמאיא כל די בארעא ימות:

דעת זקנים מבעלי התוספות – עז והדר

(טז) ואל אמה וגו'. פירש [הקונטרס] שלא יתעכבו הגשמים ויךיבו התיבה. ואם תאמר כיון שרחבה אמה יתעכבו. לך פירש הרב יוסף קרא דקאי אצהר תעשה לתיבה, כלומר שאותו צהר יהי סמוך לאמה מן הכיסוי: תורה יז